

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

S. Sayısı : 521

2659 Sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/810)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md.

18/101-2023/04731

1.12.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.10.1986 tarihinde kararlaştırılan «2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, Adli Tıp Kurumu, mahkemeleri ile hâkimler ve Cumhuriyet savcılıkları tarafından gönderilen adli tıp ile ilgili konularda bilimsel ve teknik görüşlerini bildirmekle yükümlü resmi bilirkişilik yapan yasal bir kuruluştur. Bilhassa Cumhuriyet devrinde adaletin gerçekleşmesinde büyük katkısı ve rolü olduğu ve âdeta hukukun ayrılmaz bir bölümü olarak bilinen Adli Tıp Kurumu, 19 Nisan 1926 tarihinde kabul edilen 813 sayılı Kanun ile Adalet Bakanlığına bağlı «Tıbbî Adli Müessesesi» adı ile kurulmuş, ancak aradan geçen zaman itibarıyla bu bilim dalının gittikçe gelişmesi karşısında 11 Temmuz 1953 gün ve 6119 sayılı Kanunla «Adli Tıp Müessesesi» namıyla yeni baştan teşkilatlandırılmıştır. Aradan geçen uzun zaman içinde Adli Tıp Müessesesinin de, Adli Tıp Bilim Dalındaki gelişmelere uymadığı, çalışmalarında bazı sakıncaların ortaya çıktığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, Adli Tıp bilim dalının gelişmelerine uyum sağlamak, aksayan bazı yanları bertaraf edip günün ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla kurumun yeniden teşkilatlanmasına lüzum görüldüğünden 14.4.1982 tarihinde 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu kabul edilmiştir. Sözü geçen Kanunun yürürlük tarihi olan 1 Mayıs 1982 tarihinden itibaren kazanmış olduğu yeni ve ilmi hüviyetiyle faaliyete geçen kurumun, 1985 yılı sonuna kadar bir yıl içerisinde mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar tarafından intikal ettirilen işlerden 68 564 işi inceleyip karara bağlamış olması da, adaletin tecel- lisindeki gösterdiği faaliyet ve hizmetini üstün bir seviyeye erştirdiğini açıkça göstermektedir.

Yalnız, Kanunun dört yıla yaklaşan bir uygulama devresinde bilhassa genel kurulun görev ve yetkisiyle ilgili 15 inci ve ihtisas kurullarının görev ve yetkisiyle ilgili 16 ve 23 üncü maddelerinin değiştirilmesine ihtiyaç duyulmuş bulunmaktadır. Şöyleki; 6119 sayılı Adli Tıp Müessesesi Kanununun 8 ve 10 uncu maddelerinde yazılı Adli Tıp Meclisi yerine tamamen bu meclisin görev ve yetkilerini haiz olmak üzere 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu ile ayrı ayrı müstakil beş ihtisas kurulu kurulmuş ve ancak görev ve yetkisi belirli hal ve şartlarla sınırlı bir genel kurul ihdas edildiği halde, mahkemelerimizin büyük bir kısmı eski alışkanlığı sonucu olarak Adli Tıp ile ilgili hemen bütün konuların genel kuruldan geçirilmesi üzerinde ısrar ile durmaktadırlar. Genel Kurul istek yazılarında çoğunlukla dosyanın bir defada genel kuruldan geçirilmesini veya sanık, müdafî veya müdahil vekillerinin isteklerine uyularak genel kurul kararı alınmasının gerektiğine yahut da emsal kararlardan bahsedilerek genel kuruldan mütalaa istenilmesine karar verilmektedir.

Aslında Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu, ihtisas kurulları başkan veya üyelerinin katılmalarıyla toplanan ve belli konularda görev yapan bir organdır. Diğer bir deyimle, 6119 sayılı Kanunun öngördüğü gibi Adli Tıp Meclisine benzer daimi bir kurul olmayıp mürettep bir kuruldur. 15 inci maddede de kurulun görevleri tadadı olarak belirtilmiştir. Bu maddeye göre mahkemelerce raporların «kanaat verici nitelikte» olmadığından bahis ile bir defa da genel kurulda incelenmesi istendiğinden ve bunun usul haline getirilmesi halinde, genel kurul âdeta ihtisas kurullarınca verilen raporların tasdik mercii haline gelmektedir. Bu ise ihtisas kurulları başkan ve üyelerinin katılmasıyla toplanan genel kurulun işlerinin çoğalmasına ve ihtisas kurullarının da işlerinin aksamasına neden olmaktadır.

İşte bu düşüncelerdir ki, ihtisas kurullarının kesin olarak vereceği kararlarla genel kurula intikali gereken işlerin sınırını belirtmekte yarar görülmüştür.

Çünkü, gerek ihtisas daireleri gerekse ihtisas kurulları tarafından verilmiş olan raporları, ihtisasları dahilindeki konu ile ilgili daire ve kurulun tamamen yetkili uzmanlarınca tanzim edildiğine göre, genel kurulun aynı konuyu yeniden incelemesi bazı tikanıklara neden olmaktadır. Kaldiki, bilirkişilerce, ihtisas dairelerince ve adli tabiplerce verilip de mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar tarafından kanaat verici nitelikte görünmeyen ve birbiriyle çelişki halinde olduğu belirtilen raporlar, ihtisas kurullarınca incelenip bilimsel ve teknik görüş bildirilmektedir. İhtisas kurullarının oluşum tarzı göz önünde bulunduğu takdirde, her konunun genel kurula intikal etmesinde bir yarar bulunmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

16 ncı maddede, uyuşturucu maddelerde ilgili konuların tamamının incelenmesinin 5 inci ihtisas kurulu na aidiyeti yazılı iken Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayini işleri de tamamen ihtisasları dahilinde olan 4 üncü ihtisas kuruluna verilmek suretiyle amaca ve uzmanlığa uygun değişiklik yapılmış ve 23 üncü maddede yapılan değişiklik ile ihtisas kurullarının hangi konularda kesin karar vereceği açıkça belirtilmiştir. Diğer taraftan Dördüncü İhtisas Kurulunun görevleri arasında, uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayin işleri ilave edilince, sözü geçen kurulun uzman yönünden takviyesi gerekmiş ve bu nedenle 7 nci maddenin (d) bendinin değişikliğine lüzum hâsıl olmuştur.

Ayrıca getirilmek istenen bir diğer değişiklikle, Adli Tıp Kurumunda kadro karşılığı gösterilmek suretiyle sözleşmeli uzman personel çalıştırılmasına imkân tanınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 7 nci maddesinin (d) bendinin değişikliği ile ilgilidir. 3 üncü madde ile 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin (II) numaralı fıkrasının (d) bendi değiştirilerek Dördüncü İhtisas Kurulunun görev alanı genişleyince, buna paralel olarak aynı ihtisas kurulunun uzman elemanlarla takviyesi cihetine gidilmiştir.

Madde 2. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin, genel gerekçede geniş olarak izah edildiği şekilde değişikliğiyle ilgilidir. Bu değişiklik ile genel kurul ve ihtisas kurullarında birikimin önlenmesi ve iş akımının hızlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 3. — 2 nci maddede, Kanunun 16 ncı maddesinin (II) numaralı bendinin (d) fıkrası değiştirilerek, dördüncü ihtisas kurulunun görevleri arasında Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullananların alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayini de ilave edilmektedir.

Madde 4. — Tasarının bu maddesi ile de Kanunun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, ihtisas kurullarının hangi konularda kesin karar vereceği açıkça belirtilmiştir.

Madde 5. — Bu madde ile, Adli Tıp Kurumunda kurum başkanı, ihtisas kurulları başkan ve üyesi iken emekli olan elemanların yaş kaydı aranmaksızın ve karşılık gösterilen kadroların yetki ve sorumluluklarını taşımaları suretiyle yeniden çalıştırılmaları zarurî görülmüş, bu sebeple 26 ncı maddeye bir fıkra eklenmiştir.

Madde 6. — Yürürlük ile ilgilidir.

Madde 7. — Yürütmeye ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/810

Karar No. : 26

22.1.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Adalet Bakanlığı Temsilcileri ve Adli Tıp Kurumu Başkanının da katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve maddelerin üzerinde yapılan değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesi aynen benimsenmiştir.

2. Tasarının 2 nci maddesine ihtisas dairesinde karara bağlanan bir iş hakkında, daha sonra ihtisas kurulunca ittifakla bir karar verilmiş olsa bile, çelişki varsa bunun da Genel Kuruldan geçmesinden Adli Tıp Kurumunun çalışmalarında en sağlıklı sonuca ulaşılması bakımından fayda mütalaa edildiğinden maddeye bu doğrultuda bir (c) bendi ilave edilmiştir.

3. Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

4. Tasarının 2659 Sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesini değiştiren 2 nci maddesine eklenen (c) bendi gereğince ihtisas kurulları ile ihtisas daireleri arasında görüş farklılığı ortaya çıktığı takdirde bu hususun Genel Kurula gideceği hükme bağlandığı için, Tasarının 4 üncü maddesi de yapılan bu ilaveye paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

5. Tasarının 5, 6 ve 7 nci maddeleri aynen benimsenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Üye
Ihsan Nuri Topkaya
Ordu

Sözcü
Mehmet Bahçeci
Yozgat

Üye
Hasan Altay
Samsun

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

Üye
Akın Gönen
Niğde

Üye
Bahri Karakeçili
Şanlıurfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2659 Sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 7 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- «d) Dördüncü İhtisas Kurulu birer;
- Adli Tıp,
  - Ruh sağlığı ve hastalıkları,
  - Çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları,
  - Nöroloji,
  - Anatomi,
  - Patolojik anatomi,
  - Radyoloji»

MADDE 2. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adli Tıp Genel Kurulunun Görevleri :

Madde 15. — Genel Kurul;

- a) İhtisas kurullarınca oybirliğiyle karara bağlanmamış olan işleri,
- b) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri, inceler ve kesin karara bağlar.»

MADDE 3. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin II nci bendinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Dördüncü İhtisas Kurulu :

Cezaî ehliyet veya bunu kaldıran veya hafifleten sebepler ile hukukî ehliyetin tespiti, Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptilâ derecesinin tayini, hacir altına alınma, fiile mukavemet edilip edilmeyeceği hususlarının tespiti.»

MADDE 4. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adli Tıp Kurumu Genel Kurulları ile İhtisas Kurullarının oybirliği ile verdiği kararlar nihai olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestçe takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz.»

ADALET KOMİSYONUNUN METNİ

2659 Sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adli Tıp Genel Kurulunun Görevleri :

Madde 15. — Genel Kurul;

- a) İhtisas kurullarınca oybirliğiyle karara bağlanmamış olan işleri,
- b) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri,
- c) İhtisas kurulları ile ihtisas dairelerinin verdikleri rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri, inceler ve kesin karara bağlar.»

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu kararları ile ihtisas kurullarının birbirleriyle ve ihtisas daireleriyle çelişkili olan kararları hariç oybirliği ile verdiği kararları nihai olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestçe takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. — 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 26 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Adli Tıp Kurumu Başkanı, Başkan Yardımcısı, İhtisas Kurulları Başkan ve üyelerine ait kadrolarda, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu hükümlerine göre kendilerine aylık bağlanmış olanlardan gerekli nitelikleri taşıyanlar, Bakanlar Kurulunca belirlenecek sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı çerçevesinde, aylıkları kesilmeksizin ve yaş kaydı aranmaksızın, atanmalarındaki usule göre kadro karşılık gösterilmek kaydıyla sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Karşılık gösterilen kadrolara başka atama yapılamaz. Bu şekilde çalıştırılan sözleşmeli personel, kadrolarının her türlü yetki ve sorumluluğunu taşır. Ancak, 30 uncu madde hükümleri hariç olmak üzere kendilerine sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz.»

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Metni)

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

3 . 10 . 1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. V.
K. Oksay

Devlet Bakanı
M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı
A. Karaevli

İçişleri Bakanı
Y. Akbulut

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. V.
A. Karaevli

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı V.
A. M. Yılmaz

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
M. T. Titiz

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşcıoğlu